

ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์
โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กปฐมวัย
Outcomes of experience-enhancing activities
using fairy tales to develop morals and ethics of early childhood children

พรรณลักษณ์ สุวรรณ¹ ธนาพูน วงศ์ษา² อนันตพร ป้องแก้ว³ เพชรไพลิน วิโรจน์รัฐจน⁴

E-mail: pannalak66@gmail.com

โทรศัพท์: 095-3750670

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยและ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอนุบาลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน 1 ห้องเรียนรวม 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) นิทาน 2) แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยและ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย \bar{X} ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมหลักกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานโดยรวมอยู่ในระดับดี 2) เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย ,นิทานคุณธรรม ,พฤติกรรมจริยธรรม

Abstract

The purposes of this research were 1) to study moral and ethical behaviors after storytelling experience activities to promote morality and ethics of early childhood children and 2) to study satisfaction of early childhood children towards storytelling experience activities to promote morality and ethics of preschool children. Promote the morality and ethics of early childhood children. The sample group was preschool children in kindergarten grade 2/1, semester 2, academic year 2022, Dan Sai Kindergarten School. Dan Sai District, Loei Province, totaling 29 students in one classroom. The research tools consisted of 1) a story, 2) an early childhood child's moral behavior assessment questionnaire, and 3) an early childhood child's satisfaction questionnaire on the experience-enhancing activities. Fairy tales analyze data using percentages. Mean and Standard Deviation The results showed that 1) preschool children had moral behaviors, ethics, principles of experience-enhancing activities by storytelling in general at a good level; to a large extent

Keywords: early childhood children, moral tales , ethical behavior

¹ นักศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ธนาพูน วงศ์ษา อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หน่วยงานสังกัด..... จังหวัดเลย (นักวิชาการ/นักวิจัยทั่วไป)

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาความเสื่อมโทรมทางด้านจริยธรรมจะเห็นได้จากการมีข่าวปล้นจี้ การลักทรัพย์ การฆ่า ปัญหาอาชญากรรมและการคดโกง เป็นต้น ซึ่งทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากความล้มเหลวในการจัดการเรียนการสอนจริยศึกษา ดังนั้น ในการพัฒนาประเทศ สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ควรจะต้องได้รับการพัฒนาก่อน คือ คุณธรรม จริยธรรม “คนในชาติ” เพราะคนในชาติเป็นตัวจักรสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาทุกๆ ด้านการพัฒนาคนจะต้องพัฒนาทุกๆ ด้าน การพัฒนาคนจะต้องพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยเฉพาะทางอารมณ์ทางด้านจิตใจนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก สมควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ (๒๕๔๕ : ๕) มาตรา ๖ ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากลักษณะดังกล่าว คณะรัฐมนตรี โดยพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ณ อาคารรัฐสภาในประเด็น ด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาว่า รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานคุณธรรม โดยในส่วนของภาคการศึกษาได้กำหนดไว้ว่า จะเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ พัฒนาคนไทย โดยความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๕๐:๔) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนด “ ๘ คุณธรรมพื้นฐาน ” ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้ตามเหตุการณ์และปัญหาในท้องถิ่นของตนและควรเร่งรัดดำเนินการให้เห็นผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างครบวงจร ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ (กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๕๐:๖)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนและการปลูกฝังจริยธรรมนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและกำลังได้รับความสนใจจากผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาดังที่ ลำไย บัวพิทักษ์ (๒๕๔๒:๓) ได้กล่าวไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคม ลักษณะการดำรงชีวิตที่สลับซับซ้อนขึ้นการบีบคั้นทางเศรษฐกิจ และความยุ่งยากของสภาพแวดล้อมที่ชักจูงใจให้บุคคลแสวงหาความสนุกสนานบันเทิง ทำให้บุคคลตกเป็นทาสของสิ่งแวดล้อม ย่อความมีระเบียบทางจิตใจ มีความเห็นแก่ตัว ไม่คิดถึงผลกระทบต่อผู้อื่นทั้งหมดนี้ทำให้การอบรมสั่งสอนจริยธรรมด้วยวิธีการแบบเดิมได้ผลน้อยลงเพราะครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสั่งสอน โดยครูสวมบทบาทของผู้มีอำนาจเด็ดขาดที่จะกำหนดว่าควรเรียนอะไร เรียนอย่างไรและครูเองยังประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดเทคนิคการสอนใหม่ ๆ และการใช้สื่ออุปกรณ์การ ใช้วิธีสอนที่จะพัฒนาจริยธรรมให้ประสบความสำเร็จ สมพงษ์ จิตระดับ (๒๕๓๐:๔๓) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจริยธรรมในแนวคิดใหม่ซึ่งเป็นบทบาทของครูจากการใช้วิธีการบรรยาย การตักเตือน แนะนำ สั่งสอน ซึ่งบางครั้งก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายเคยชิน ไม่น่าสนใจให้ครูจัดกิจกรรมการสอนประเภทต่าง ๆ ขึ้นแทนเพื่อให้ลักษณะของเนื้อหาทางจริยธรรมง่ายต่อความเข้าใจ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ความสนุกสนานเพลิดเพลินการสร้างกิจกรรมซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จัดขึ้นมา ซึ่งการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมมีหลายวิธี เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่านิทาน เล่าเรื่อง การใช้กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม การใช้เกม สถานการณ์จำลอง เป็นต้น ครูผู้สอนสามารถนำกิจกรรมเหล่านี้มาใช้ในการสอนอย่างหลากหลายและเหมาะสมขึ้นอยู่กับขั้นตอนและการดำเนินกิจกรรม การพิจารณาตัดสินใจเลือกกิจกรรม ให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

การใช้นิทานเป็นอีกวิธีหนึ่งที่นิยมนำมาเป็นสื่อในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพราะนิทานเป็นเรื่องที่คนทุกเพศ ทุกวัย มีความต้องการที่จะฟังและอ่าน นอกจากนิทานจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว นิทานแต่ละเรื่องยังแฝงคติสอนใจคุณธรรม จริยธรรม ดังที่ สมหวัง คงประยูร (อ้างถึงใน ลำไย บัวพิทักษ์.๒๕๔๒:๓) กล่าวว่านิทาน

เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางภาษาศาสตร์และวรรณคดีที่มีคุณค่าทางด้านสังคมวัฒนธรรมให้คิดสอนใจ นอกจากนี้ นิทานเป็นสิ่งที่เด็กสนใจให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน แฝงคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ ให้นักเรียนได้ซึมซับไปโดยไม่รู้ตัว ให้ข้อคิดแนวทางประพฤติปฏิบัติ ปลุกฝัง แฝงคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ ให้นักเรียนได้ซึมซับไปโดยไม่รู้ตัว ให้ข้อคิดแนวทางประพฤติปฏิบัติ ปลุกฝังคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชู สนั่นเสียง (อ้างถึงในภัททิยา กฤษณะพันธ์. ๒๕๔๐:๑๒) ที่ได้กล่าวถึงการสอนคุณธรรม จริยธรรม ผ่านทางนิทานว่า ผู้สอนสามารถแทรกความคิดและค่านิยมอันดีงามเข้าไปสู่จิตใจเด็ก ๆ ได้ เพราะนิทานจะสะท้อนให้เห็นคุณและโทษของการกระทำโดยส่งผ่านตัวละครของเรื่อง ทำให้เด็กรู้จักวิเคราะห์ วิเคราะห์และเข้าใจประเด็นที่เขาควรจะได้รับในขณะที่ครูเล่าให้เด็กฟังนั้น ครูกระตุ้นถามให้เด็กคิดตามด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (๒๕๔๖:๗๙) ได้กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการใช้คำถาม เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถด้านทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ จุดเน้น คือ กระตุ้นผู้เรียนให้สามารถคิดและตั้งคำถามกระตุ้นให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ คิดหาคำตอบและความรู้ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การใช้คำถามจึงเป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้คิดเป็น คิดได้ สามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะการคิด อารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนได้อย่างเป็นขั้นตอน

ผู้จัดทำจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กให้เป็นไปตามวัยและมีศักยภาพตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยและจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของโรงเรียน เป็นการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมประจำวันของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒/๑ พบว่านักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน เช่น วินัยในการเข้าแถวรับบริการ การพูดคุยขณะรับประทานอาหาร การทิ้งขยะในที่รองรับ การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน การเก็บของเข้าที่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า นักเรียนไม่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อสังคมเท่าที่ควร เช่น การหยิบของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต พบสิ่งของแล้วไม่นำมามอบให้ครู ไม่ยอมรับเมื่อทำผิด ไม่พูดความจริง เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่า นักเรียนยังมีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักแบ่งปันสิ่งของ การช่วยเหลือผู้อื่น การให้อภัยผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น การช่วยเหลือทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ด้านความสามัคคี พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมขาดความพร้อมเพรียงกัน ไม่มีการร่วมใจการปฏิบัติและมีการทะเลาะวิวาทในบางครั้งและด้านการประหยัด พบว่า นักเรียนไม่รู้จักรอออม การถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของใช้พลังงานและทรัพยากรไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่า ดิมนมไม่หมด จากการที่นักเรียนขาดจิตสำนึก ไม่มีความตระหนักด้านคุณธรรมพื้นฐานทั้ง ๕ ประการ อาจเป็นเพราะนักเรียนขาดประสบการณ์ กล่าวคือ ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในสังคมปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาหรืออาจเนื่องมาจากสภาพครอบครัวที่มีความแตกแยกหรือการมีปัญหาต่าง ๆ ภายในครอบครัว เช่น ปัญหาพ่อแม่หย่าร้างครอบครัวแตกแยก ขาดความรักความอบอุ่น อีกทั้งขาดคนชี้แนะแนวทาง ส่งผลให้เป็นผู้ไม่มีคุณธรรมจริยธรรม เสริมสร้างพฤติกรรมจริยธรรมที่ดีกับเด็กโดยผ่านวิธีการและกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาให้เด็กได้ซึมซับและเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข อันจะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

ตามที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนสนใจ บทเรียน ตลอดจนนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานคุณธรรมและสามารถพัฒนา พฤติกรรมจริยธรรม ของเด็กปฐมวัยหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ความสำคัญของการใช้นิทานและการใช้คำถามเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย วิจัยเชิงทดลอง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.1 ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

เด็กปฐมวัยนักเรียนชาย – หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนอนุบาลด่านซ้าย ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 3 จำนวน 110 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

เด็กปฐมวัยนักเรียนชาย – หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ระดับชั้นอนุบาล 2/1 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนอนุบาลด่านซ้าย ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 3 จำนวน 29 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

- 3.1 นิทานคุณธรรม จำนวน 8 เรื่อง
- 3.2 แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรม จำนวน 8 หน่วย
- 3.3 แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานคุณธรรมใช้แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมทดสอบก่อนเรียน

4.2 วิชาดำเนินการทดลองสอนโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้โดยใช้นิทาน จำนวน 8 เรื่อง ใช้สอนทุกวัน ในช่วง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ วันละ 20 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์

4.4 เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ ผู้วิจัย สังเกตพฤติกรรมจริยธรรม ทำการสังเกตนักเรียน ระหว่างเวลา 09.10 - 14.30 น. ทุกวัน (ตั้งแต่ ใช้แบบ วันจันทร์-ศุกร์)

4.5 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ใช้แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมทดสอบหลังเรียน

4.6 รวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบทดสอบวัดพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนนำมาวิเคราะห์ผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งในรูปของข้อมูลจากแบบสอบถามจากการเสนอแนะ และจากการปรึกษาเป็นการส่วนตัวนั้น ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และเสนอผล

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย \bar{X} ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า T

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กปฐมวัยเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรมของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

นำแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรม ที่ทดสอบกับเด็กในกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมจริยธรรม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรมของเด็กปฐมวัย ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมาวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลง ปรากฏผลดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรม

คะแนนเต็ม 16 คะแนน	N	\bar{X}	S.D.	\bar{d}	S.D. _d	t
ก่อนการทดลอง	29	12.66	0.77			
				2.79	1.08	13.91*
หลังการทดลอง	29	15.45	0.95			

จากตารางตอนที่ 1 ความแตกต่างของคะแนนความสามารถทั้ง 8 ด้าน จากการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรม จริยธรรม แสดงว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์ 12.66 มีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์ 15.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการจัดประสบการณ์ที่ 0.77 และหลังการจัดประสบการณ์ที่ 0.95 เมื่อทดสอบค่าสถิติ t พบว่าก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้นิทานคุณธรรมจริยธรรมสามารถพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความสะอาด ด้านความประหยัดอดออม ด้านความกตัญญู ด้านความสามัคคีและด้านความขยันได้ดี เนื่องจากแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำอย่างเป็นระบบมีลำดับขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น แสดงความคิดเห็นหรือสนทนาโต้ตอบกับผู้สอนสาระการเรียนรู้ในแผนการจัดประสบการณ์ มีความเหมาะสมสัมพันธ์กันกับหน่วยการเรียนรู้เป็นประโยชน์กับเด็กโดยตรง โดยยึดหลักการและทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ หน่วยกลางวันกลางคืน หน่วยวันลอยกระทง หน่วยชุมชนของเรา หน่วยรักเมืองไทยอาเซียน หน่วยฤดูหนาว หน่วยวันชาติเศรษฐกิจพอเพียงหน่วยผักแสนอร่อย หน่วยโลกสวยด้วยสีสนั โดยได้เลือกใช้นิทานวันละ 1 เรื่องที่มี เนื้อหาสาระสำคัญกับหน่วยการเรียนรู้ และการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้าง พฤติกรรมจริยธรรมที่พึงามให้กับเด็กเป็นการกล่อมเกลานิสัยเด็กให้มีความน่ารักการเตรียมประสบการณ์ต่างๆ ให้เด็กจะช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยการให้เด็กได้รับรู้ได้ดูได้สัมผัสสิ่งนั้นๆ การที่เด็กได้เรียนรู้และการกระทำในสิ่งที่เด็กต้องการด้วยตนเองและได้รับการเสริมแรงอย่างพอดี ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมไปสู่นามธรรม โดยเฉพาะสื่อนิทานจะทำให้เด็กเกิดจินตนาการเห็นภาพคล้อยตามเนื้อหาในนิทานและเกิดความประทับใจมีความสุขที่จะเรียนรู้ต่อไป

2 การที่ได้กลุ่มวัยมีพฤติกรรมจริยธรรม ด้านมีความระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความสะอาด ด้านความประหยัดอดออม ด้านความกตัญญู ด้านความสามัคคีและด้านความขยัน หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สืบเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้นิทานคุณธรรมเป็นการจัดประสบการณ์ที่กระตุ้นเร้าให้เด็กเกิดความคิดและได้ใช้เหตุผลอยู่ตลอดเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ได้จัดเตรียมนิทานจำนวน 8 เรื่อง ล้วนเป็นนิทานที่มีความหลากหลายของเนื้อหาเดินทางเรื่องเกี่ยวกับคนและสัตว์ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมีความระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความสะอาด ด้านความประหยัดอดออม ด้านความกตัญญู ด้านความสามัคคีและด้านความขยัน ทำให้เด็กได้มีโอกาสได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยผ่านนิทานที่เป็นสื่อเด็กการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนโดยใช้นิทานนำไปสู่ประสบการณ์ที่หลากหลาย ด้านต่างๆ ทำให้เด็กสนใจต้องการอยากรู้อยากเรียนรู้เด็กจะรับรู้ได้ดี เพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็กต้องการและสนใจอยากรู้เด็กมักชอบรับฟังให้ผู้สอนเล่านิทานให้ฟังเสมอ นิทานเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทางภาษา ศาสตร์ และวรรณคดีที่มีคุณค่าทางด้านสังคม วัฒนธรรมให้คิดสอนใจ นอกจากนั้น นิทานเป็นสิ่งที่เด็กสนใจให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน แต่คุณธรรม – จริยธรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้ซึมซับลงไป โดยไม่รู้ตัวให้ข้อคิดแนวทางประพฤติปฏิบัติ ปลูกฝังคุณธรรมจากการสังเกตขณะทำการทดลองผู้วิจัยพบว่า ตั้งแต่วันแรกของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรมจริยธรรม เด็กมีความตื่นตัวและให้ความสนใจกับนิทานนั่งเงยฟัง และความตั้งใจเด็กบางคนติดตามและเชื่อมโยงเข้า กับประสบการณ์ของตนเองโดยพยายามสอดแทรกความเห็นของตนเองบางครั้งอาจจะนอกเรื่องไปบ้าง ครูจะใช้คำพูดที่จูงใจให้เด็กกลับมาสนใจเนื้อหาในนิทานและดำเนินการเล่านิทานให้เด็กฟังจนจบ โดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและความคิดอันดีงาม การสอนคุณธรรมจริยธรรมผ่านทางนิทานผู้สอนสามารถแทรกความคิดและคำนิยามอันดีงามไปสู่จิตใจเด็กได้เพราะนิทานจะสะท้อนให้เห็นคุณและโทษจากการกระทำโดยส่งผ่านตัวละครของเรื่องทำให้เด็กรู้จักวิเคราะห์วิจารณ์และเข้าใจประเด็นที่เขาควรจะได้รับและการนำเสนอ นิทานไปสู่เด็กเป็นสำคัญบางครั้งนิทานมีเค้าโครงเรื่องและรายละเอียดต่างๆ แต่ถ้าการนำเสนอไม่ดีก็จะทำให้นิทานเรื่องนั้นกลายเป็นเรื่องไม่สนุกไม่น่าสนใจเด็กไม่สามารถติดตามและเข้าใจนิทานเรื่องนั้นทำให้การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิทานให้เด็กสูญเสียไปในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอ นิทานโดยใช้หนังสือภาพ ประกอบการใช้เสียงหนักเบาใช้ท่าทางประกอบการเล่าการเล่านิทานผู้เล่าไม่ควรใช้น้ำเสียงราบเรียบควรรู้จักทำเสียงให้เข้ากับบรรยากาศของเรื่องเสียงหนักเสียงเบาจะทำให้ผู้ฟังเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย ผู้เล่านิทานควรมีความขยันที่จะฝึกซ้อมเตรียมตัวที่จะหาอุปกรณ์และจัดหาอุปกรณ์ตลอดจนเตรียมให้พร้อมก่อนที่จะเล่านิทานเพื่อให้กิจกรรมการเล่านิทานได้รับความสนใจจากเด็กเมื่อเด็กสนใจก็จะตั้งใจฟังนิทานเข้าใจเนื้อหา นิทานและได้รับประสบการณ์ที่ดีจากคุณธรรมจริยธรรมที่สอดแทรกในนิทานได้ดีหลังจากเล่านิทานครูกระตุ้นถามคำถามเพื่อให้เด็กค้นหาคำตอบ จะยิ่งทำให้เด็กพัฒนาความสามารถในการคิดเพิ่มขึ้นได้คำถามจะสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ความคิดวิเคราะห์ และทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสูงขึ้น

ดังนั้นการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรมจริยธรรมจึงมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม ด้านมีความระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความสะอาด ด้านความประหยัดอดออม ด้านความกตัญญู ด้านความสามัคคีและด้านความขยัน ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวมีความสำคัญยิ่งและสมควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพราะผู้ที่มีพฤติกรรมจริยธรรมดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตลอดจนมีส่วนร่วมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมและพัฒนาประเทศชาติได้ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรม จริยธรรม สรุปผลได้ว่าหลังจากเด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานคุณธรรม จริยธรรม ปรากฏว่าเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมจริยธรรม สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ แสดงให้เห็นว่า เด็กส่วนใหญ่มีความสนใจในการฟังนิทาน สามารถสนทนาโต้ตอบ แสดงความคิดเห็นจากนิทานที่ฟัง ตอบคำถามได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นใจในตนเอง กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม และกล้าแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในระยะแรกของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กอาจไม่กล้าตอบคำถามการเสริมแรงโดยการชมเชยหรือการแสดงอาการยอมรับของครูเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กมีความมั่นใจและกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น
2. ควรมีการเตรียมตัวเด็กให้พร้อมก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานและควรยืดหยุ่นเวลาในการตอบคำถามของเด็ก
3. การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมโดยการจัดกิจกรรมเล่านิทานครูผู้สอนสามารถสอดแทรกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ลงไปนิทานได้ทุกครั้งโดยปรับเนื้อหาของนิทานได้ตามความเหมาะสม
4. การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานควรเลือกใช้นิทานที่แปลกใหม่เพราะถ้าเป็นนิทานเรื่องที่เด็กเคยฟังมาแล้วเด็กจะยึดเนื้อเรื่องนั้นๆ ไม่เกิดความคิดใหม่ๆ
5. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลครั้งนี้อาจจะสูงหรือต่ำเกินไปสำหรับนักเรียนบางกลุ่มดังนั้นก่อนที่จะกำหนดเกณฑ์ควรศึกษาพื้นฐานและความสามารถของนักเรียนก่อน และควรปรับเกณฑ์ให้เหมาะสมกับนักเรียนในสภาวะแวดล้อมนั้นๆ
6. การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เด็กเกิดการซึมซับและมีความคงทน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการใช้นิทานคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนหรือสื่อในลักษณะอื่นๆที่ใช้พัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคงทนของพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานคุณธรรม

เอกสารอ้างอิง

- เกริก ยืนพันธ์. (2559). การเล่านิทาน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- โกวิทย์ ประवालพุกษ์. (2559). หน่วยที่ 2 การพัฒนาการของเด็กกับการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. ในเอกสารการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. (หน้า 47-48, 171). นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมการศาสนา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). คุณธรรมและจริยธรรมหลักการและวิธีการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาสนา
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา
- กรมวิชาการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2560). การเล่านิทาน. วารสารการศึกษาปฐมวัย. (หน้า 10-19).
- ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. (2560). จริยธรรมเยาวชนไทยรายงานการวิจัย ฉบับที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ถวิล อรัญเวศ. (2560). การนำพุทธวิธีในการสอนมาใช้สอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พูนศรี จันทรสกุล. (2560). การใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอนกิจกรรมในวงกลม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียนชั้นอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทธิตา กฤษณะพันธ์. (2560). ผลของการใช้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลำไย บัวพิทักษ์. (2560). การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดหลังและโรงเรียนบ้านโนนโพธิ์จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2560). เอกสารประกอบการสอนวิชาพฤติกรรมการสอนระดับประถมศึกษา. กระบวนการสอนจริยศึกษา. ภาควิชาประถมศึกษา : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2561). 21 วิธีการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.